

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 14 februari 1930 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av viss överenskommelse mellan kronan och staden Karlstad.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 24 januari 1930 dagtecknad proposition (nr 42) har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att godkänna i berörda statsrådsprotokoll omförmälda den 21 och den 23 november 1929 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt staden Karlstad, å andra sidan, ingåna preliminära överenskommelse.

Nämnda överenskommelse är såsom bilaga fogad vid detta utlåtande.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har till berörda statsrådsprotokoll inledningsvis anført följande:

»Genom brev den 7 december 1906 förordnade Kungl. Maj:t, att Värmlands regemente skulle förläggas till Karlstad, så snart kasernetablissemang för regementet blivit därstädes uppfört, varjämte Kungl. Maj:t bemyndigade arméförvaltningens fortifikationsdepartement att, i enlighet med av staden gjorda erbjudanden, sluta avtal med staden angående upplåtelse av mark till plats för kasernetablissemang samt till övningsfält m. m. för regementet. Mellan fortifikationsdepartementet och staden slöts i anledning härav ett den 24 januari och den 6 februari 1907 dagtecknat kontrakt i ämnet, vilket torde få fogas såsom bilaga (Bil. B) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.

År 1909 blev det för Värmlands regemente avsedda kasernetablissemanget färdigställt och togs i bruk av regementet.

I skrivelse den 23 november 1929 har kasernkommittén framlagt resultatet av mellan kommittén och staden Karlstad förda förhandlingar i anledning av den minskning beträffande Värmlands regementes organisation, som blivit en följd av 1925 års riksdags beslut i försvarsfrågan. Dessa förhandlingar hava lett till avslutandet av en den 21 och den 23 november 1929 dagtecknad överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande,

å ena sidan, samt Karlstads stad, å andra sidan. Ifrågavarande överenskommelse torde få fogas såsom bilaga (Bil. A) vid statsrådsprotokollet rörande detta ärende.»

Sedan departementschefen härefter lämnat en redogörelse för den av kasernkommittén med staden Karlstad träffade överenskommelsen och omnämnt, att yttranden i ärendet avgivits av tjänstförrättande chefen för västra arméfördelningen, efter chefens för Värmlands regemente hörande, samt av arméförvaltningens fortifikationsdepartement, har departementschefen för egen del anfört följande:

»Det föreliggande förslaget till överenskommelse mellan kronan och staden Karlstad innebär, såsom av den lämnade redogörelsen framgår, i huvudsak, att å staden skola, såsom ersättning i anledning av att Värmlands regemente jämlikt 1925 års härordningsbeslut undergått reducering till s. k. begränsad organisation, utan vederlag med äganderätt överlätas vissa delar av det utav regementet disponerade övningsfältet, nämligen dels ett område om 30,200 kvadratmeter, beläget omedelbart intill stadens egendomar i Klarastadsdelen, dels ock fyra områden om tillhoppa 21,202 kvadratmeter, avsedda att av staden tagas i anspråk för breddning av den inom stadsområdet belägna sträckan utav allmänna landsvägen i Sandbäcksgatans förlängning. Mot vad sålunda föreslagits har jag icke funnit anledning till någon erinran. På grund härav och då förslagsöverenskommelsen jämväl i övriga delar synes mig vara av beskaffenhet att kunna biträdas av kronan, anser jag mig, i likhet med de hörda myndigheterna, böra tillstyrka, att densamma godkännes från kronans sida.»

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må godkänna i statsrådsprotokollet över försvarsärenden den 24 januari 1930 omförmälda den 21 och den 23 november 1929 mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, å ena sidan, samt staden Karlstad, å andra sidan, ingångna preliminära överenskommelse (Bil. vid detta utlåtande).

Stockholm den 14 februari 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 22.

Bil.

Med anledning av att Värmlands regemente jämlikt 1925 års beslut i försvarsfrågan från och med den 1 januari 1928 erhållit begränsad organisation, träffas härmed mellan Kungl. Maj:t och kronan genom kasernkommittén, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, å ena sidan, samt Karlstads stad, å andra sidan, följande överenskommelse:

§ 1.

Kronan skall utan vederlag med äganderätt till staden överlåta följande markområden, hörande till det av Värmlands regemente disponerade övningsfältet vid Karlstad, nämligen:

1) ett område om 30,200 kvadratmeter av $\frac{1}{6}$ mantal Södra Sandbäcken, vilket område å en av t. f. stadsingenjören i Karlstad Torsten Johnsson den 22 december 1928 upprättad och av stadsingenjören G. Lovén sedermera justerad och kompletterad karta över vissa delar av Värmlands regementes övningsområde utmärkts med ljusbrun färgbeteckning och bokstaven A;

2) fyra områden om tillhopa 21,202 kvadratmeter, utgörande delar av dels $\frac{1}{6}$ mantal Södra Sandbäcken, dels ock $\frac{1}{4}$ mantal Norra Sandbäcken. Dessa fyra områden skola av staden tagas i anspråk för breddning av den allmänna landsväg, som leder norrut i Sandbäcksgatans fortsättning till stadens gräns vid Grava socken, och hava å förenämnda karta utmärkts med röd färgbeteckning och bokstäverna F 1, F 2, F 3 och F 4. Det med F 1 betecknade området innehåller i areal 3,450 kvadratmeter därav området F 1a 3,050 kvadratmeter av $\frac{1}{6}$ mantal Södra Sandbäcken och området F 1b 400 kvadratmeter av $\frac{1}{4}$ mantal Norra Sandbäcken; det med F 2 betecknade området innehåller i areal 180 kvadratmeter av $\frac{1}{4}$ mantal Norra Sandbäcken; det med F 3 betecknade området 9,256 kvadratmeter av sistnämnda hemman samt det med F 4 betecknade området 8,316 kvadratmeter likaledes av sistnämnda hemman.

§ 2.

Mom. 1. Äganderätten till det å kartan med bokstaven A betecknade markområdet om 30,200 kvadratmeter skall övergå till staden den 1 oktober 1930, men staden skall icke äga tillträda området förrän den 1 oktober 1950.

Mom. 2. De i § 1 punkt 2 å staden överlåtna områdena F 1, F 2, F 3 och F 4 skall staden äga tillträda den 1 oktober 1930.

§ 3.

Samtliga kostnader för avstyckning av de markområden, som staden enligt denna överenskommelse skall förvärva, ävensom för erhållande av lagfart å områdena skola bestridas av staden.

§ 4.

I och för den i § 1 omförmälda breddningen av landsvägen skall staden äga rätt att flytta den mellan områdena F 1 och F 2 framrinnande bäcken, så att dess vattenlopp kommer att framgå över området C på sätt kartan utvisar, och att i stället taga den gamla bäckfåran i anspråk.

§ 5.

Kronan förbinder sig att å de två områden, vilka å förenämnda karta utmärkts med grön färgbeteckning och bokstäverna B och C, icke uppföra

nybyggnader utan att stadens byggnadsnämnd därtill givit lov, dock att vad sålunda stadgats icke skall gälla uppförandet av landningsbryggor vid markområdenas strandlinjer eller andra liknande anordningar.

§ 6.

Staden förklarar, att staden i övrigt icke har några ersättningsanspråk att framställa gentemot kronan på grund av den förändring, som inträtt i Värmlands regementes organisation med anledning av genomförandet av 1925 års försvarsordning.

Av denna överenskommelse äro två exemplar upprättade, av vilka Kungl. Maj:t och kronan erhållit det ena samt Karlstads stad det andra exemplaret.
Stockholm den 23 november 1929.

För kasernkommittén:

JOHAN JÖNSSON.

Sten Grönvall.

Karlstad den 21 november 1929.

För Karlstads stad
enligt stadsfullmäktiges beslut:

J. A. HÅKANSSON.

Elias Westin.